

145492

10

let hranického boxu

Hranice 27. - 28. února

1943

Mistrovství Moravy v boxu

ČSK·HRANICE · ROHOVNICKÝ ODBOR

pořádá v rámci

10 letého trvání rohovnického odboru

1933 - 1942

ROHOVNICKÉ MISTROVSTVÍ SENIORŮ ZEMĚ MORAVY

pod záštitou prim. MUDra Boh. Sanetříka

27. - 28. února 1943

POŘAD:

SOBOTA 27. ÚNORA V 19 HODIN

v sále Besedy vylučovací boje

NEDĚLE 28. ÚNORA V 9 HODIN

v sále tělocvičny pokračování vylučovacích bojů

NEDĚLE 28. ÚNORA V 19 HODIN

v sále tělocvičny

finalové boje a rozdělení cen vítězům a finalistům

Souběžně s mistrovstvím závodí se o putovní pohár primáře MUDra Boh. Sanetříka, který obdrží borec, jenž předvede technicky nejdokonalejší boj a o putovní pohár bratří Šedivých, který získá klub, jenž se na mistrovství svými borci nejlépe umístí.

Čestné předsednictvo mistrovství Moravy:

OTTO HAMELE, předseda Hanácké župy fotbalové, Zlín

JOSEF HLAVNIČKA, ředitel Bafových závodů, Zlín

MUDr. JOSEF HOLZ, primář okres. veř. nemocnice, Vsetín

B. HRAZDIL, redaktor, Olomouc

Ing. KAREL JAKŠ, pokladník Čes. rohovnického svazu, Praha

Ing. VLADIMÍR KOŘÍNEK, ústřední ředitel, Lískovec u Frýdku

Doc. MUDr. FRANTIŠEK KOZA, primář nemocnice, Kroměříž

JAN KRÍŽAN, parní pila a velkoobchod dřevem, Valašské Meziříčí

Ing. VLADIMÍR MALÍK, vrch. ředitel akc. spol. Ant. Kunz, Hranice

MIROSLAV KYSELA, ředitel Živnobanky, Olomouc

JOSEF MAZÁK, elektrozávod, Olomouc

Bratři PAZDEROVÉ, továrníci, Zlín

JUDr. VLASTIMIL PEŠEK, advokát, Hranice

FRANTIŠEK ŘÍMAN, vedoucí fmy Baťa, Hranice

VÍT SPÁČIL, továrník, Prostějov

MUDr. JAROSLAV ŠEDIVÝ, společník tov. na požívatinu J. Šedivý a spol., Zlín

RUDOLF ŠINDLER, velkoobchodník, Frýdek

JOSEF TICHÝ, velkoobchodník, Hranice

ANTONÍN ÚTRATA, závod hodinářský a zlatnický, Hranice

Doc. MUDr. VÁCLAV VEJDOVSKÝ, primář zemské nemocnice, Olomouc

AUGUSTIN VOZNICA, okresní tajemník NS, Valašské Meziříčí

FRANTIŠEK WAWERKA, průmyslové velkozávod, Lipník n. Beč.

Seznam přihlášených klubů a borců:

AC Arsenal-Olympia, Brno-Husovice:

váha muší	- Drahan	váha welterová	- Marek
" bantamová	- Doležal	" střední	- Sochor
" pérová	- Medek	" polotěžká	- Přikryl
" lehká	- Mareček	" těžká	- Karas

SK Aso, Olomouc:

váha muší	- Ohnheiser	váha pérová	- Ambroz
" bantamová	- Navrátil	" pérová	- Mádr
" lehká	- Kostka, juniorský mistr Moravy		
" lehká	- Nedvěd, finalista junior. mistrovství Moravy		
" welterová	- Skudřík Jar., juniorský mistr Moravy a finalista mistrovství Protektorátu		
" welterová	- Skudřík Albert	váha welterová	- Michal
" polotěžká	- Čížek, juniorský mistr Čech		
" těžká	- Rod	váha těžká	- Vlček

SK Baťa, Zlín:

váha muší	- Jeřábek	váha lehká	- Hájek
" bantamová	- Bobák	" welterová	- Valkovič
" pérová	- Šádek	" střední	- Lörinčík
" pérová	- Slezák	" polotěžká	- Garšic
" lehká	- Prescher	" těžká	- Nekolný

SK Bafov:

váha muší	- Horák, finalista mistrovství Protektorátu 1942		
" bantamová	- Vobejda, nováčkovský mistr Moravy		
" bantamová	- Grufík	váha pérová	- Bína
" lehká	- Hrdina		
" welterová	- Ottopal, finalista mistrovství Moravy 1942		
" welterová	- Fleischhans	váha střední	- Válek
" polotěžká	- Mitrenga, mistr Moravy		

DSK Lipník:

váha bantamová	- Pyšný		
" pérová	- Kryštof, finalista mistrovství Moravy 1941		
" pérová	- Matyščík, " " " 1942		
" lehká	- Janásek, " " " 1942		

- " welterová - Švancara
- " střední - Šťastný, mistr Moravy 1939, 1942
- " těžká - Vaškůj, mistr Moravy 1941
- " těžká - Gajdůšek, juniorský mistr Moravy 1943

SK Mistřín:

- váha muší - Varmuža, juniorský mistr Moravy 1943,
mistr Slovácka 1943
- " lehká - Prčík
- " střední - Valkovič, finalista junior. mistrov. Moravy 1943

SK Ostravica, Frýdek:

- váha welterová - Nachtigal
- váha střední - Molitor

ČSK Vítkovice:

- váha muší - Mamčar
- váha welterová - Cáb
- " pérová - Hošťálek

AFK Žižka, Brno:

- váha pérová - Hudec, finalista mistrovství Horácka
- " lehká - Slatinský, " " a Moravy
- " lehká - Mareček, mistr Horácka
- " welterová - Folly, finalista mistrov. Horácka a mistr Moravy
- " střední - Polívka, mistr Horácka a fin. mistrovství Moravy
- " polotěžká - Široký, finalista mistrovství Horácka

SK Hanácká Slavia, Kroměříž:

- váha lehká - Opavský

HSK Vyškov:

- váha těžká - Brunclík, finalista jun. mistrovství 1943

SK Moravia, Hodonín:

- váha bantamová - Janota, mistr Moravy 1942
- " pérová - Sasínek, mistr Slovácka 1943
- " pérová - Vrtal, mistr Protektorátu 1941
- " lehká - Ditter, mistr Slovácka 1941

ČSK Hranice:

- váha muší - Cink
- váha lehká - Michálek
- " pérová - Turčínek
- " střední - Markovič
- " lehká - Horák
- " polotěžká - Gahaj

Složení technické komise: pp. Opluštil, Vrtal, Dvořák, Velecký a Pásek

Jos. Zajíc:

Hranice.

Okresní město Hranice dovrší za 26 let 800 roků svého trvání. Založil je roku 1169 mnich rajhradského kláštera Jurik. Na svém zeměpisně důležitém místě stalo se záhy silnou pevností hájící vstup do Moravské brány. Po pestré historii, kdy často měnilo své pány, a kdy vystřídalo klidné časy s lety válečnými, morem, hladem a povodněmi, vyrostlo v dnešní hospodářské, organizační i kulturní středisko s více než 11.000 obyvateli a 1.100 domy. Dnes leží na hlavní trati a rozhraní požehnané Hané a čarokrásného Valašska.

Jedna část obyvatelstva nalézá obživu v zemědělství, které je místy hodně pokročilé. Vždyť stačí jmenovat Milotického hospodáře, který z nedalekých Milotic tolík cenného přinesl pro naše zemědělce. Druhá část obyvatelstva je zaměstnána v průmyslu. Světoznámé továrny na pumpy Kunz, továrna na sukno, několik pil, cihelen, vápenek, kamenolomů a pak hodně menších podniků dobře živí své zaměstnance.

Po kulturní stránce stojí Hranice v popředí celého kraje. Německé a české školy obecné a hlavní, německá lesnická škola, česká škola pro ženská povolání, živnostenské školy, české reálné gymnasium, ty všechny vychovávají mládež. V divadelním umění jsou Hranice skutečně na výši. Kromě častých zájezdů německých a českých divadel z Olomouce a Mor. Ostravy, vytvořila se nedávno v městě splynutím všech dramatických spolků a odborů

Divadelní jednota. A v poslední době ustavilo se Beskydské divadlo se sídlem v Hranicích, které hraje v celém širokém kraji. V městě jsou dále 2 biografy, jejichž programy jsou skutečně premierové. Obec má pěkně zařízenou a hojně navštěvovanou čítárnu a knihovnu. Po stránce organizační jsou Hranice sídlem okresního úřadu, který je umístěn ve starobylém záměčku, tyčícím se nad zbytky pevnostních hradeb. Dále jest zde okresní soud, nově vybudovaná okresní nemocnice, okresní nemocenská pojišťovna, okresní vedení Národního souručenství, dvě železniční stanice, dva poštovní úřady, okresní četnické velitelství a j. Ale nade vše vynikají Hranice přírodními krásami svého okolí. Roviny a vrchy, horská, čistá Bečva, zříceniny Helfštýna, lázně Teplice, hranická propast, aragonitové jeskyně, romantický středověce vyhlížející hrádek Kunzov a pak hlavně lesy, ty všechny lesy teplické, zbrašovské, opatovické, na Hůrce, k Helfštýnu a na druhé straně Kunzova až po Uhřinov, všechny ty lesy s čistým, horským vzduchem, to vše nejen láká návštěvníky, nýbrž také nutí se vracet zpět. A ten, kdo jednou do Hranic a Teplic zavítal, ten nikdy nezapomene a znovu se sem vrací.

Jos. Zajíc:

Hranickým sportem.

Sportovní život v Hranicích řídí a vede jediný sportovní klub v městě - Český sportovní klub Hranice, který má přes 800 členů v 10 odborech. Vždycky tomu tak nebývalo. Hranická mládež, hlavně studenti, dělníci a hodně vojáků, to vše již dávno volalo po sportu. Byli sice v Hranicích už dříve jednotlivci, kteří hráli tenis, kopali do míče, v zimě bruslili a lyžovali, v létě chodili na výlety nebo jezdili na loďkách, ale to vše se dělalo jen pro radost z pohybu, pro zábavu a u několika jednotlivců i uvědoměle pro zdraví. Ale o klubovní činnosti před světovou válkou není ani zmínky. Až teprve po válce začal klubovní život.

Prvním jakýmsi sdružením, které chtělo využívat putování v přírodě k posílení a zocelení zdraví mladých i starých, byl Klub českých turistů, založený 29. ledna 1919. A 13. dubna 1920 konala se v Hranicích ustavující schůze Sportovního klubu Hranice. Začátky byly velice těžké. Nebylo prostředků, nebylo zkušeností a když první nadšení vyprchalo, dostavil se nezájem. Dlouhá léta nenašel se člověk většího formátu, který by se přenesl přes lokální patriotismus, a který by měl aspoň trochu štěstí ve sportovním podnikání, když už neměl dostatek finančních prostředků. A pak bolest, která i dnes je stále časová, nevhodné hřiště, kde by se mohl sport provádět a soustředit.

Na této ustavující schůzi bylo přijato 168 členů a zřízen odbor kopané, ženské házené a tenisový.

Ale pak brzy se dostavuje krise. První usíná ženská házená, pak „když se přes zimu ztratily branky, ukončuje se i život kopací“, a za necelé tři roky zbývá jen odbor tenisový. A teď teprve nastává zmatek v hranickém sportu. Vedle SK Hranice, což je vlastně jen tenisový spolek, vzniká v pozdějších letech fotbalový odbor, později FK Hranice, Akademický klub, LTC Teplice, Rohovnický odbor a ještě několik jedenáctek, sedmiček či šestek, z nichž některé měly sice trvání jen jednoho zápasu, ale přece žily a ubíjely snahu po dosažení lepších výsledků soustředěním roztržitých sil.

Byli sice jednotlivci, kteří přišli s myšlenkou jednoho sportovního klubu v Hranicích, ale nenalezali pochopení. FK Hranice znovu a znovu přicházel s myšlenkou vybudovat ústřední spolek, který by sdružoval všechny sportovce, a který by tím měl určitou osobní i finanční váhu. Bylo o tom mnoho schůzí, mnoho řečí, ale slova stala se skutky, až se všeho ujal okresní tajemník NS Frant. Sedlařík. Dne 20. dubna 1940 za velké účasti vznikl ČSK Hranice. Všechny sportovní kluby likvidovaly a vstoupily do nově vytvořeného ústředí. Jak už bylo uvedeno, má ČSK Hranice dnes 10 odborů: házené, hockeyový, kopané, lehkotletický, lyžařský, rohovnický, stolního tenisu, tenisový, vodních sportů, volleyballový a hlásí se ke slovu jedenáctý odbor - košíkové. Svou činností zasahuje do všech vrstev obyvatelstva a můžeme směle říci, že téměř všechna česká mládež nějaký druh sportu provádí. A i sportovní výsledky se dostavují. Rohovníci a házená jsou v nejvyšších soutěžích - v lize. Hockeyisté hrají v divizi SŽH, kopaná v I. B třídě SŽF. Rovněž ostatní odbory si velmi pěkně vedou, takže v poměrně krátké době se ukázalo, jak soustředění sportu prospělo. A až se dosáhne poslední věci, na kterou vedoucí činovníci stále myslí a oč usilují, totiž vybudování sportovního stadionu, na nějž v regulačním plánu města bylo tak skvěle pamatováno, pak už bude odstraněna ta největší bolest.

Frant. Novák:

Deset let hranického boxu.

Letošním rokem vstupuje hranický rohovnický odbor ČSKH do druhé desítky své sportovní a výchovné práce.

Odbor zařadil se v roce 1941 jako jediný ze sportovních složek ČSKH do vrcholné moravské soutěže, rohovnické ligy a dodnes v této soutěži bojuje.

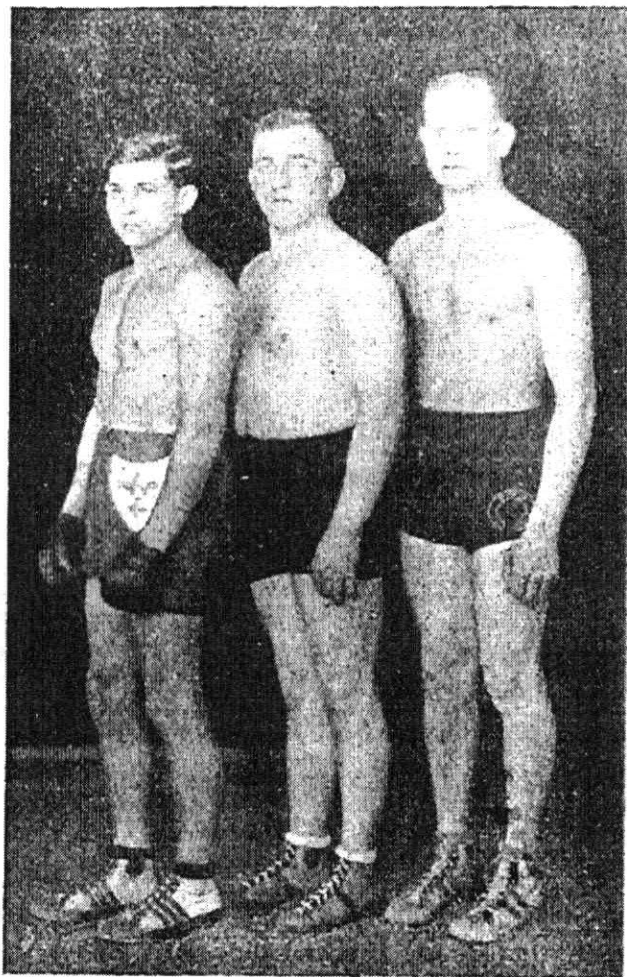
Mám-li nestranně zhodnotiti vše, co bylo za deset let v Hranicích a na Hranicku pro box vykonáno, a k tomu ještě v prostředí v začátcích tak nehostinném sportovnímu podnikání a chápání vůbec, možno říci, že je to práce uspokojivá, ku cti všech, kteří hlavně tou drobnou, často neviditelnou a málo doceňovanou mravenčí prací a obětmi stavěli a staví doposud nehotovou, ale pevnou kostru hranického boxu.

Přes často i vážné dětské nemoci, zakořeňuje hranický box pevně a dává raziti cestu vyšším cílům výchovným a organizačním. V pořadí naléhavosti uskutečněn nábor, výchova a získání vlastního dorostu, dále výchova a získání sportovně ukázněné široké veřejnosti a konečně organizačně správné vřazení se pod společné ústřední vedení ČSKH.

Tyto prvky vytvořily z hranického boxu obávanou „štiku“ nejen moravského, ale jak rok 1942 potvrdil, i českého rohování.

Na kolébce hranického boxu, který se rodil ruku v ruce s těžkou atletikou, čteme vyryto: „Čech, Doležal, Gronostajský, Fiak, Calábek“. Tato hrstka sportovců a nadšenců scházela se ve

zdejšímu parku a zde opodál a mnohem dříve skutečného organizačního stadia připravovala předpoklady a stavěla základy rohování a těžké atletiky v Hranicích.

Zakladatelé hranického boxu Fiak, Calábek, Matěj.

Teprve v roce 1932 vzniká organizační základna, na které možno budovat tyto sporty dále a to nepomíjející zásluhou MUDra Zdeňka Šteklů a Alexandra Jiříčka.

Na ustavující schůzi 23. listopadu t. r. byl zvolen Čech trenérem, Doležal vedoucím a Stolařík kontrolorem.

Z důvodů propagačních a finančních bylo zprvu upuštěno od výlučně sportovní činnosti a pořádány úspěšné pestré večery. První členskou schůzí 20. ledna 1933 zvolen Zaoral předsedou, Závodský jednatelem, Filip zpravodajem, Mančal pokladníkem, Stolařík matrikářem a Čech náčelníkem.

První místní „vystoupení“ provedeno v hranickém zámku s ukázkami boxu, těžké atletiky, doplněné hudebním a varietním programem. Druhé obdobné vystoupení provedeno v Paršovicích.

6. května t. r. navázán styk s BC Lipník, kde předveden smíšený večer sportovně-variетní se sólisty Čechem, Veselým a slečnou Hawigerovou.

9. květen t. r. počíná jistou krystalisací v činnosti. Na schůzi, které se účastnilo několik činovníků BC Lipník a bývalý člen SK Baťa Zlín Srněnský, bylo usneseno pěstovati výlučně těžkou atletiku. Současně se stává Pilař jednatelem.

Tento stav je však přechodný a již v krátké době dochází k novému přetvoření výboru a vytčen převážně rohovnický program. Bývalý člen SK Hellas Mor. Ostrava, nadšený rohovník Matěj, přejímá funkci instruktora pro rohování a Doležal pro řecko-římský zápas. Pokladníkem stává se Tichý a hospodářem Macek. Pro trening získána tělocvična reálného gymnasia.

K prvnímu skutečnému veřejnému utkání v boxu dochází 5. října t. r. v býv. kinu Universum (dnešní Viktoria) s BC Lipník, ve kterém domácí vítězí 12 : 4 a protrhují tak zeď krise.

18. prosince t. r. hostuje v domácím ringu výborný klub ČSS Olomouc se známým mistrem mušky Fialou. Výsledek 11 : 1 pro Olomouc.

Úspěch tohoto rohovnického utkání tvoří první trvalé předpoklady hranického boxu zásluhou původní osmy - Břenek, Hrubý,

Langauf, Pravec, Macek, Matěj, Doležal, která v menších obměnách zůstává dlouho úspěšná v barvách Hranic.

Počátkem roku 1934 stávají se Hranice organizační jednotkou brněnské rohovnické župy a tím vlastně vzniká definitivně hranický box.

9. února t. r. utkání na vlastní půdě s AC Troppau skončilo výsledkem 9 : 7 pro Hranice. Vysoká sportovní úroveň hostů zanechává u domácích borců jakož i u publika nezapomenutelné dojmy a přispívá tak k nevšední podpoře mladého klubu i k získání obecnosti.

Valnou schůzi 20. dubna t. r. stává se předsedou Zaoral, místopředsedou Filip, jednatelem Pilař, pokladníkem Tichý, náčelníkem Čech, hospodářem Macek, matrikářem a kronikářem Olšan. Jako nový člen výboru přibrán František Calábek. Cvičitelem pro box určení: Gronostajský, Kopecký a Matěj, pro řecko-římský zápas Doležal.

Dochází k utkání s AC Spartou Neutitschein se známým ex-mistrem Petrem, dále s SSK Vítkovice, MZ Zlín a provedena odvetná utkání (resp. zájezdy) v Neutitschein, Lipníku n. B., Olomouci a Hodoníně. Valná schůze 27. března 1935 volí za předsedu Zaorala, prvním místopředsedou Filipa, jednatelem Pilaře, pokladníkem Tichého, náčelníkem Úlehlu, cvičitelem boxu Matěje, cvičitelem řecko-římského zápasu Doležala, hospodářem Calábka, kronikářem Olšana, matrikářem Závodského.

15. prosince t. r. zjišťuje valná schůze neutěšený stav klubu a hranický box stojí před likvidací. Zásahem obětavého pracovníka Stanislava Úlehly, který jest podporován Rychlíkem a Tichým je hranický box zachráněn. Předsedou stává se Tichý, prvním místopředsedou Pilař, jednatelem Axman, pokladníkem Škorpík a náčelníkem Calábek.

Pod tímto vedením, které v roce 1936 získává za předsedu MUDra Ant. Rosíka, který stojí v čele hranického boxu podnes,

uskutečňuje se další rohovnická činnost, která se se střídavým štěstím stupňuje až do roku 1937.

18. prosince 1937 uskutečňuje se v Hranicích mezizemské utkání s AC Janošík Trnava, kde Slováci podléhají 12 : 4, domácí osmě v sestavě: Studnička, Horák, Čoček, Kempe, Berger, Sommer Mitrenga a Kus.

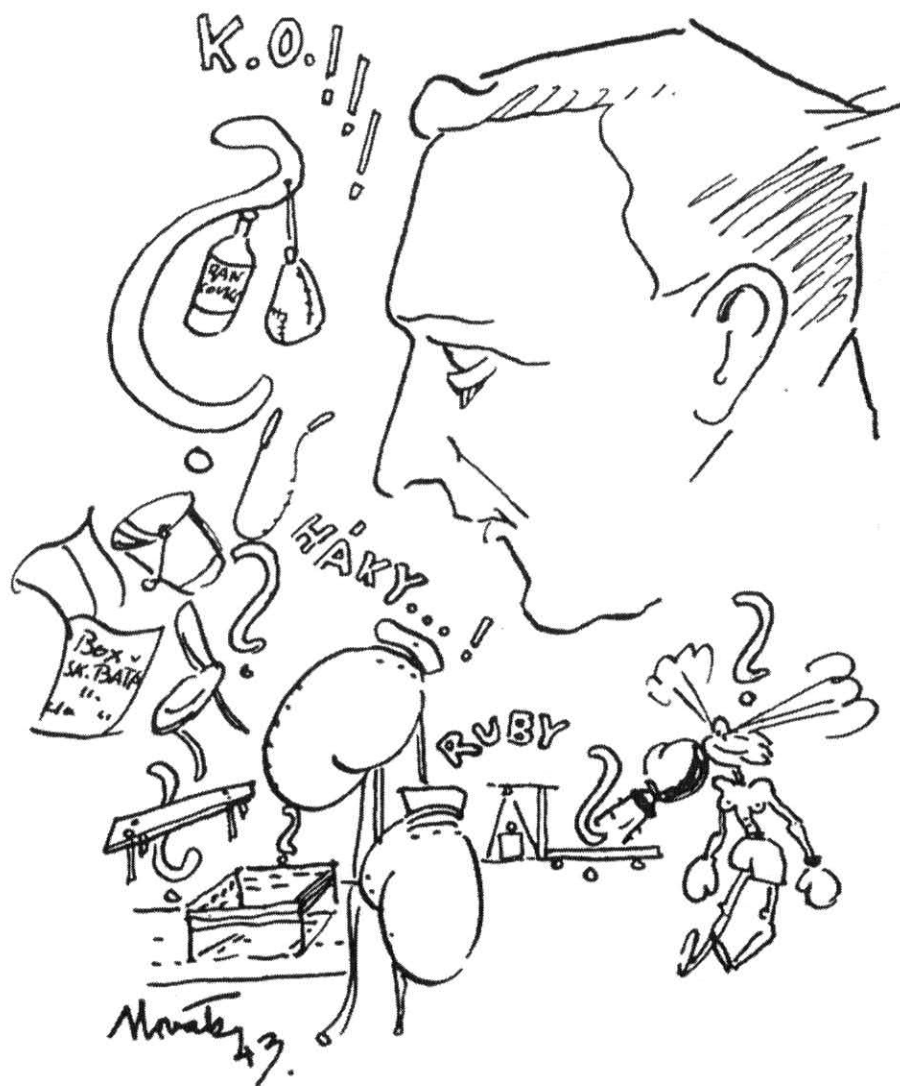
Sport následujících dvou let po přestálých trhlinách se stabilizuje a zaznamenává krásný úspěch v roce 1938 opět mezizemským utkáním s RAC Bratislava. V technicky vyspělé osmě hostů nalézá se tehdejší mistr Slovenska Háječek, ex-mistr Doležal a známý Akaj. Za Hranice startuje Studnička, Horák, Srněnský, Sadílek, Berger, Štastný, Mitrenga a Kus. Výsledek 8 : 8.

Hranickému boxu dostává se cti tím, že moravská župa rohovnická pověřuje Hranice uspořádáním mistrovství Moravy v boxu, prvního to podniku toho druhu v Hranicích.

Změna původně stanoveného termínu z 18. a 19. března na 15. a 16. duben, jakož i určitý nezáměr a malá účast širší veřejnosti na tomto drahém sportovním podniku, postavily Hranice do tíživé finanční situace se všemi nežádoucími důsledky. Tato nepříznivá situace je dále stupňována nedostatkem závodníků. Z borců zůstávají hranickým pouze jejich vlastní děti Cink, Horák, Čoček a Terpelevič. Ostatní borci převážně v služebním zařazení bývalé zdejší posádky odcházejí.

Tato tvrdá skutečnost otvírá konečně vedoucím činitelům oči a nehynoucím zásahem známého již náčelníka Františka Calábka, který se svými zkušenostmi rohovníka získanými v Reichenbergu, Troppau a Přerově, burcuje mládež, získává ji svým chlapeckým srdcem a otcovskou láskou a počíná uskutečňovat to, co do této doby hranickému boxu scházelo - více vlastního dorostu.

Táta hranických rohovníků Calábek, podpořen všestranně předsedou MUDrem Rosíkem, nezná únavy a obětí, ztělesňuje své všestranné vlastnosti sportovce i mladých a jeho objevitelský talent

získává pro hranický box řadu nadějných hochů, jejichž postupné zrání stává se pevnou oporou a doplňkem závodní osmy - Hynčica, Markovič, Michálek a bratři Machancové. Z dřívějších odchovanců Calábkových dlužno uvést bratry Cink, Studničky a Melkusy, dále nejlepšího weltera Hranic Bergera, mistra Moravy Cába, Vlodarčíka, Nováka, Každoně, Busche, Jelinka a Kubicu. Je samozřejmé, že tyto záchranné a obrodné práce vyžádaly si více dřiny a potu u švihadel a pytle v tělocvičně obecné školy u fary, než vlastní závodění v ringu.

Skutečná závodní činnost zahájena utkáním s SK Moravia Hodonín v Hodoníně s výsledkem 8:8 a odvetným zápasem 23. března 1940 v Hranicích s výsledkem 10:6 pro Hranice.

Poučení z „Nesmrtelné porážky“ 15:1 proti SK Baťa Zlín ve Zlíně, která nemá a snad bohdá nebude mít již obdoby v hranickém boxu, skončovalo konečně definitivně s účastí cizích borců v hranických barvách (Šťastný DSK Lipník a Mitrenga SK Baťov).

25. dubna t. r. uskutečňuje se definitivní včlenění boxu do ČSK Hranice a vytvořen rohovnický odbor ČSKH jako nynější forma.

Poprvé v barvách ČSKH nastoupeno 18. května t. r. proti SK Hodonín na zdejší půdě s výsledkem 14:2 pro Hranice.

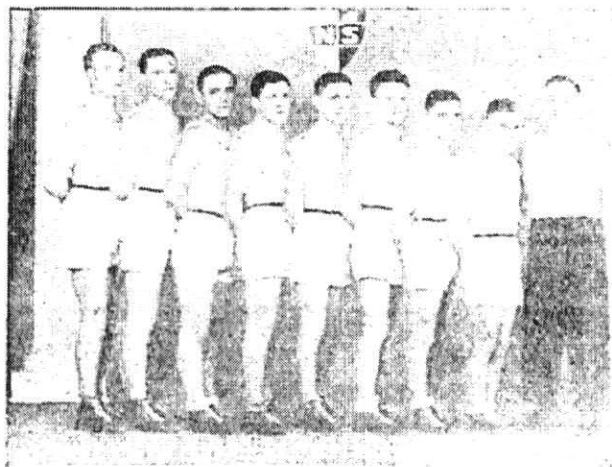
24. a 25. února t. r. účastní se borci Cink, Michálek, Horák a Machanec mistrovství hanáckého okrsku v Lipníku. První tři odnáší vítězství.

Dále následuje účast Cinka a Horáka na mistrovství Brna, kde Cink stává se mistrem a Horák podléhá ve finale Králíčkově SK Moravia Hodonín.

Rok 1940 je též příznačný značným odlivem borců na jiná působiště z důvodů existenčních. 4. března ohlašuje Cink přestup do SK Baťa Zlín, 4. května Káňa do SK Vsetín a 4. října Čoček do SK hanácká Slavie.

1. září přestupuje Turčínek z SK Baťa Zlín do Hranic a nově registrováni borci Gahaj a Hurčík.

Rok 1941 zaznamenává stupňování sportovní výkonnosti počtem i výsledky zápasů, odbor stává se nejúspěšnějším klubem v župě co do počtu závodů, a kulminuje vstupem do moravské rohovnické ligy. Tím uskutečňuje se konečně vytoužený sen všech členů odboru a celého Hranicka státi se ligovým soupeřem.

První ligová osma s „tátou“ Calábkem.

K ligové premiéře dochází na vlastní půdě 13. prosince proti ČSK Vítkovice v oslabené sestavě - Matějčuk, Spurný, Turčíněk, Horák, Markovič, Hynčica, Gahaj a Hurčík. Porážka Hranic 7:9.

Ligový zápas uskutečněn ve vlastním letním ringu v prostorné hranické Turnhalle, důstojné pro ligová utkání.

Odbor zúčastňuje se borci Horákem a Turčínkem mistrovství Moravy v Lipníku, kde se Horák probojovává do finale.

V současné době získává hranický box v prvním místopředsedovi primáři MUDru Sanetříkovi odborníka a neúnavného pracovníka, který obětavě ujímá se zdraví našich borců a péče o jejich chrup. Burcuje jako druhý místopředseda moravské rohovnické

župy župu pro povinné pravidelné lékařské prohlídky borců a dorostu a dosahuje pronikavé obrody v tomto směru v celé župní oblasti. Tato důležitá složka povinné zdravotní péče byla do této doby v jisté míře chudým odborům nedostupná nebo v mnoha případech podceňována.

Po stránce sportovně-propagační ujímá se práce druhý místopředseda vrchní tajemník Novák, který slovem a obrazem upozorňuje na hranický box a naši práci.

Rok 1942 a 1943 znamená vrcholné vypětí činnosti. Box se-
trvává v lize a navazuje styk s rohovníky Čech. 12. září 1942 uskutečňuje se meziměstské utkání Pardubice-Hranice v Hranicích. Domácí osma vítězí 11:5 nad výtečným soupeřem, který hlavně v rychlosti a jemné technice propagoval skvěle český box. Vlastní osma zajíždí do Čech, kde 17. října vítězí nad SK Hradec Králové 10:6 a 18. října v pardubickém ringu sklízí další úspěch i když poražena 6:10. Hraničtí rohovníci zanechávají v Čechách dobrý dojem odvážných a tvrdých Moravanů a tvoří tak základ opravdového zájmu o naše borce a žádoucí spolupráci sesterských zemí.

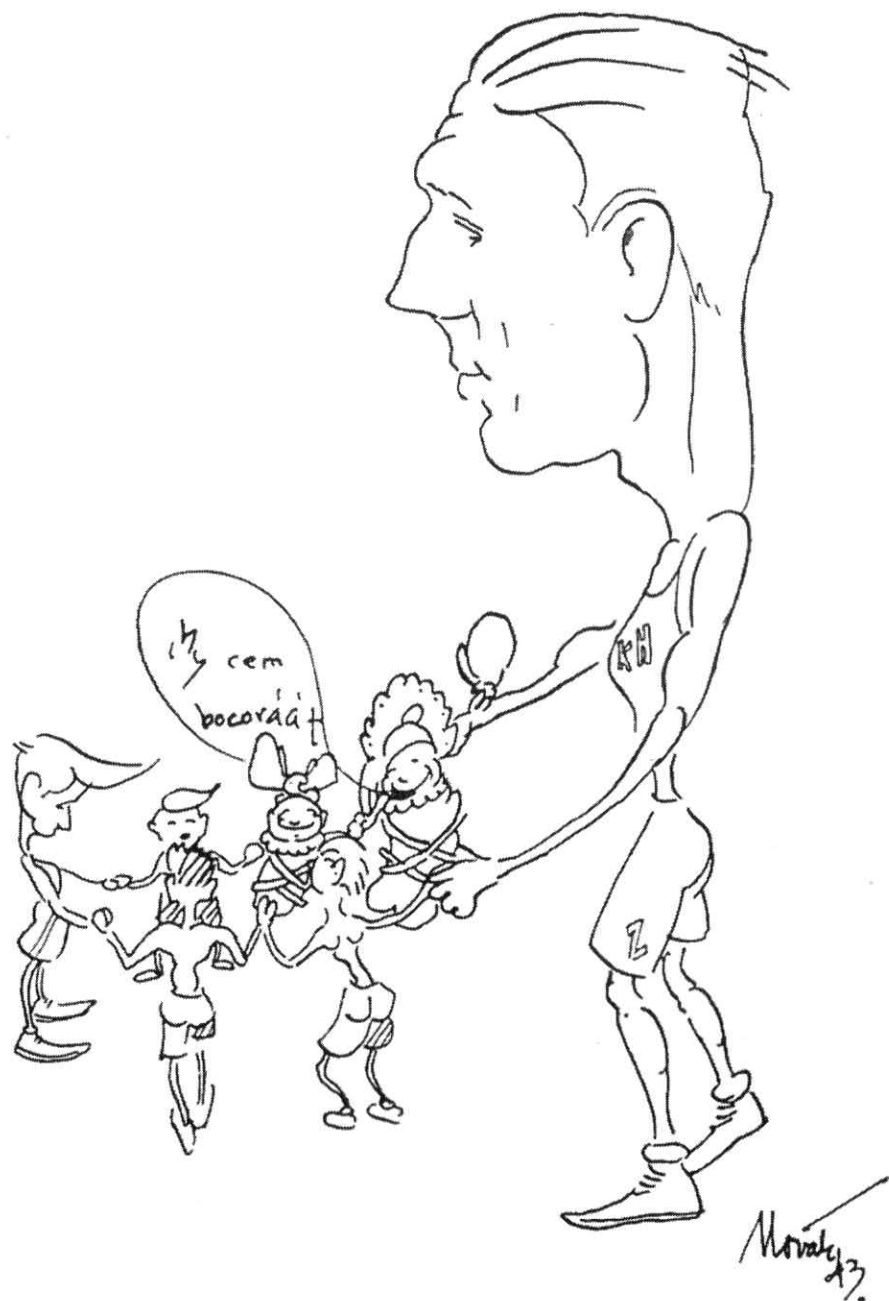
Tento rok zaznamenává též odchod dlouholetého neúnavného a úspěšného pracovníka pokladníka Škorpíka a stejně hodnotného jednatele Horáka, kteří ze zdravotních důvodů nemohou sledovati zvýšené tempo činnosti. Horák však nadále zůstává župním matrikářem a za příkladnou a obětavou práci dostává se mu pochvalného uznání Českého rohov. svazu v Praze i mor. župy.

Do této doby zapadá též sportovní jubileum borce Horáka jeho stým zápasem v barvách Hranic. Vyrosl v hranickém ringu jako věrný syn a svým jemným smyslem pro duši mladých a skutečným sportovním uměním, spolu s mistrem Cinkem, vychovává z kuřat dorůstající hvězdy hranického boxu - Bělocký, Klvaňa, Kateřínák a pěknou řadu jiných.

Další jubileum 50. zápasu za domácí slavil nezmar Turčínek, pravá ruka churavějícího náčelníka Calábka, který svou bodrou

Novak 23.

náturou „málořečností“ a chlapskou tvrdostí a odvahou ztělesňuje cenné sportovní prvky moravského Slováka, které vlévá do svalů a charakteru hranické závodní osmy.

Konečně kromě jiných v těsném předjubilejním rašení nalézá se „ringová puma“ Markovič, jinak též „králem hry v kuličky hranické drobotiny“ známý. Často vidí soupeřovu hlavu „níže než žaludek“, ale to jsou včetně těch jím oplakaných distancí, dětské nemoci, z kterých snad na letošním mistrovství Moravy bude již úplně mimo nebezpečí.

Odbor roste a mohutní, o čemž mluví čísla:

Členů: 95.

Registrovaných borců: 18.

Tabulka výkonu rohovnického odboru ČSKH od roku 1933—1943:

Rok	Počet zápasů	Výher	Nerozhodně	Porážek
1933	3	0	1	2
1934	11	6	2	3
1935	5	2	—	3
1936	12	9	1	2
1937	19	13	1	5
1938	8	5	1	2
1039	7	4	1	2
1940	22	15	2	5
1941	21	14	2	5
1942	22	13	1	8
1933 - 1942	130	81	12	37

Hranice pověřeny uspořádáním mistrovství Moravy 1943 a přípravy s tím spojené vrcholí za obětavé práce všech se zvláštním zřetelem na „puntičkáře a pracanta“ jednatele Ottu Kacetla, zpravodaje Rud. Holuba a pokladníka Fr. Knoppa.

Doufám se všemi, že při poctivé práci, která je přípravám a organizaci závodů věnována a která zavazuje všechny bez rozdílu zařazení, bude práce hranického boxu korunována úspěchem hodným jejího protektora a celé sportovní Moravy.

Tímto zakončuje hranický rohovnický odbor svou první desítku let své činnosti.

Není snad jediného borce neb činovníka, který by si nepřál, aby další desítky let byly neméně úspěšné, ba ještě úspěšnější nejen po stránce sportovní, ale i propagační a výchovné.

S tímto krásným cílem před sebou, hledíme vstříc slibné sportovní budoucnosti a očekáváme od ní jen to nejlepší, o což se všichni ze všech sil zasadíme.

Vlasti a boxu zdar.

MUDr. Boh. Sanetřík:

Příspěvek ČSK Hranic

k prohloubení zdravotně-lékařské služby
v rohování.

Rohovnický odbor ČSK Hranice mohl v minulém období až do roku 1939 zúčastnit se zdokonalování lékařské služby v boxerském treningu a při zápasech jen nepatrně. Byly to starosti existenční a organizační, které zaplňovaly plně veškerou agendu spolkovou. Teprve od roku 1940 počal rohovnický odbor intenzivněji se zabývat také z lékařského stanoviska otázkou borců a celého rohovnického sportu.

V té době bylo použito nově zřízené poradny cardiologické a poradny ligy proti tbc k důkladné prohlídce všech borců rohovnického odboru. Výsledky, jež byly hlavně v cardiologické poradně získány, uplatnil delegát ČSK Hranic na župní schůzi v Přerově v roce 1941 a navrhl, aby podobným způsobem jako ČSK Hranice, pokračovaly všechny ostatní kluby. Návrh byl tehdy v župní schůzi přijat a zástupcem klubu byla oznámena sídliště všech cardiologických poraden na Moravě a zároveň byla jim poskytnuta rada, jak záležitost zorganizovat, aby dopadla stejně dobře jako v Hranicích.

V roce 1942 mně byl předložen návrh úrazového fondu zřízeného u župy. V rámci kritiky tohoto návrhu podali ČSK Hranice

další důležitý návrh ke zdokonalení zdravotní služby v boxu a to návrh na zřízení kartotéky všech k. o. Kartotéka měla být uložena u úrazového fondu a měla být sestavena přesně dle výsledku borce, jeho soupeře, ringového soudce a odborného vyšetření lékařského. ČSK Hranice, kdyby byl přijat tento návrh, měl připraven již návrh dotazníku, jenž by po každém k. o. musel být vyplněn.

Do dnešního dne nebylo nám oznámeno, co s tím návrhem bylo podniknuto. Proto bych chtěl několika slovy uvést zásady, které nás k tomuto návrhu vedly.

Rohování ve svém celku, to jest treningem, výchovou, trainingovými boji a ringovými zápasy poskytuje nám velmi dobré vychovatelské možnosti, které po stránce tělesné i duševní vychovávají v každém národu jedince houževnaté, srdnaté, ducha přítomné a nebojácné. Všechny tyto vlastnosti měly by být cílem ve výchově mládeže, aby pokud možno úplné ovládnutí těla i ducha přispívalo k ukázněnosti celého národa. Rohování jest však spojeno jako každý jiný sport se škodlivinami na zdraví. Vyloučení tyto škodliviny úplně, znamenalo by — i když paradoxně — zbavit box jeho smyslu, jako to konečně platí ve všech sportech. Jest však důležité, aby k těmto škodlivinám docházelo co nejméně, anebo, aby sport byl usměrněn tak, že tyto škodliviny budou přípustny jen do určité míry. Máme zde na mysli požadavek, aby box se stal povinným výchovným předmětem naší mládeže. Jest proto třeba, aby trening dospívajících nebo mladých byl usměrněn zdravotními zásadami. Pak se určitě prokáže, že úrazů v rohování jest poměrně méně než ve všech ostatních sportech. Ale i pak zdůrazňuji (jako ve všech sportech) může dojít k úrazům smrtelným. Nynější názory na tyto úrazy jsou dvojí: jedna skupina má box za sport surový a barbarský. Připočte na jeho vrub vše, co kolem ringu, v zaměstnání, na ulici a v ringu způsobí borci poškození zdraví. Druhá skupina nepřipouští žádné úmrtí v boxu a tvrdí, že veškeré případy smrti nebyly způsobeny boxem přímo,

nýbrž že box připojil druhotně nebo tercierně ke stávající chorobě jen poslední dávku potřebnou k smrti.

Oba tyto směry se mýlí. Smrt při provozování rohování nastala a byla lékařsky ověřena. Jest však těchto případů prokázaných nepatrně málo a skoro ve všech těchto případech bylo lze zjistiti chybu ve vedení trainingu borce, poněvadž podle našeho názoru *musí training boxerský býti veden individuálně a podle zásad, k nimž přispěje také všestranné odborné vyšetření borce před jeho rozhodnutím věnovati se boxu*, poněvadž v málokterém sportu jest individualita tak uplatněna jako v boxu.

K vůli závěru tohoto článku chci se zmíniti jen stručně o škodlivinách utrpěných při boxu, hlavně pro poučení laiků. Jsou 4 nejdůležitější místa, na které borec útočí a podle častosti zásahu jsem seřadil tato místa do následujícího pořadí: hlava, krajina srdeční, plexus solaris a bočně na krku u krkovice sinus caroticus, jež však jen zřídka může bezpečně vésti k úrazu. Toto pořadí vedlo nás k tomu, že jsme u borců, kteří hlavu nekryli, nebo neuměli kryt, nebo spoléhali na svou tvrdost, nebo utrpěli ranou na hlavu k. o., lebku rtg. fotografovali. Z výše uvedené naší práce jsme uznali za nutné, u všech borců rtg. snímky lebky pořizovati. Poněvadž má-li se rohování rozšířiti na výchovný prostředek mládeže, jest nutno všechny případy mládeže s tenkou kostěnou lebeční pokrývkou ze sportu tohoto předem vyloučiti. Tímto rtg. snímkem lze tuto abnormitu lebeční zjistiti a vyloučiti velkou skupinu smrtelných neštěstí, jež vznikly krvácením z cév do tvrdých plen mozkových, řidčeji do měkkých plen mozkových, contuse mozkové (contre coup) a krvácení do mozku přímo, jež jsou případem řidčím.

Podle pitevních protokolů a po odborném rozboru všech zápisů bylo za posledních 25 let zjištěno jen 31 případů úmrtí, což při velkém rozšíření obliby boxu jest číslo malé v propočítání procentním. Velká většina z nich vznikla po první ráně na hlavu. Rohovník vždy ztratil vědomí. V několika případech tento stav

se nezměnil do smrti, nebo po počátečním uvolnění, jež trvalo minuty až hodiny. upadl rohovník teprve pak znovu do bezvědomí, jakožto důkaz z pokračujícího krvácení, jež nám zvýšilo nitrolební tlak. Těmto stavům lze treperací lebeční odpomoci a borce zachrániti. *Nesmí se však propásti vhodná doba, z čehož plyne pravidlo, že všechny případy k. o. musí do úplného navrácení vědomí a do navrácení všech funkcí tělesných i duševních zůstatí stále pod lékařskou kontrolou. Totéž platí pro ony borce, kteří po uvolnění z k. o. znovu do zkaleného vědomí upadli a mimo to musí obdržeti lékař právo rohovníka, shledá-li jej po předchozích ranách v tělesných a duševních funkcích otřeseného, o své vůli a také proti vůli ringového soudce z ringu odvolati.* Tohoto zásahu lékařům dosud nebylo přiznáno. Počítáme-li však s povinným rozšířením boxu jako výchovného prostředku v budoucnosti pro mládež, jest třeba předcházeti všem škodlivinám boxu, k nimž dosud z neznalosti jejich dochází a jest také nutno povinně zainteresovati do boxerského sportu široké vrstvy lékařské, hlavně *chirurgii úrazovou*.

Plyne z toho také další zásada, ke které dříve či později bude museti býti přikročeno, že totiž také ringoví soudci, kteří aprobaci k soudcování obdrželi, musí doplniti svoje vědomosti v odborně vedeném lékařském kursu a složit z něho zkoušky. *Pro příště musí se státi pravidlem, že soudcové, kteří na aprobaci čekají, musí nejen prokázati znalost technickou, ale také znalost po zdravotní stránce. Tato část zkoušky musí býti svěřena lékařům.* Pořádají se kursy pro stálé zdokonalování soudců po stránce technické a proto jest také nutné, aby po stránce lékařské se věnovalo hlavně u soudců více času a pozornosti. Bude to jen ku prospěchu boxu, bude-li tak ringový soudce uvědomělý i po stránce zdravotní a tím stane se spolu s lékařem strážcem zdraví všech našich borců.

Prakticky pro soudce znamenají tyto vývody asi toto:

1. Po těžkém zásahu na hlavu borec na okamžik zůstává bez reakce a přechází ke krytu. Sefrektoricky potřásá hlavou, jakoby chtěl se sebe něco setřásti. Po několika vteřinách jest zase čilý

a může soupeře zodpovědně znovu napadnouti. Tomuto stavu se říká běžně, že „jest nafuknutý“.

2. Obdrží-li borec další účinné rány na hlavu, jichž může býti individuálně více nebo méně, zkalí se borci docela zřetelně vědomí. Výraz obličeje jest tak typický, že jej každý zná. Pohyby počnou býti loudavé, zpomalené a což jest hlavní, nepřesné. Tato nepřesnost zásahu, za kterou borec nemůže, jest velmi důležitá a vede obyčejně k dalším unfair příhodám v ringu a nebo k tak zvaným překvapením. V těžších případech tohoto stadia potácí se borec v ringu a věší se na soupeře. Oči dostávají ztrnulý výraz a jsou upřeny bez zájmu do prázdna. Toto stadium v boxu jest nutno prohlásiti ze sportovně-lékařského stanoviska za hraničné a zde by měl sportovní lékař přerušiti zápas. Jest to stav, kde soupeř jest „groggy“. Jest přirozené, že v tomto stavu může groggy borec knokoutovat soupeře a bývají to rány nejtěžší, ale také nejnebezpečnější, poněvadž v tomto stavu jako v žádném jiném vkládá borec ve zkaleném vědomí celou váhu těla do rány a podle zásady, že větší váha snese úměrně se svou vahou těžší rány a také úměrně s vahou těžší rány dává. Jest to tím vlastně vysvětleno. Takové vítězství na příklad dobyl mistr světa Tunney nad Dempseyem. Avšak Tunney jako vzor poctivého borce tehdy prohlásil: Stal jsem se po ráně na bradu neschopným jakéhokoliv pohybu a to bylo to poslední, čehož jsem si byl po následující 2 dny vědom. Po těchto dvou dnech mi bylo řečeno, že jsem svého soupeře ke konci kola porazil. Nevím však o tom ničeho. Teprve 3× po 24 hodinách měl jsem zase pocit, kdo jsem a co jsem. Proto vzdal jsem se boxu, než bych připustil znovu podobné úrazy mozku, které by mě jednou pro vždy mohly poškoditi.

3. Předcházející stav přechází pak plynule do k. o. Borec podklesne v nohou, klesne na kolena, zkácí se k zemi. Mezi všemi těmito stadii jest plynulý přechod od nafuknutí, přes groggy ke konečnému k. o. Tyto k. o. jsou způsobeny zásahy na hlavu, jde-li obzvláště o borce „tvrdé“, kteří teprve po velkém množství ran

klesají k zemi a tím dochází ke zmnožení škodlivin, jsou životu nebezpečné. Jako důkaz lze tu uvést zkušenosti všech trenerů, že „brada“ se stala u tvrdého borce citlivou. Nastoupí-li totiž borec nezotavený znovu k zápasu, pak dojde již nikoliv pro množství ran, nýbrž také po jedné ráně ke k. o., ne proto, že rána byla lepší, ale proto, poněvadž borec měl nezhojené důsledky z minulého zápasu. Tyto nejtěžší stavy jsou spojené s bolestmi hlavy, závratí a zvracením. Nutno proto prohlásiti každé k. o. po ráně na hlavu za nebezpečné. Proto každý případ musí se řešiti individuálně. Tyto nejtěžší stavy nutno počítati do skupiny otřesů mozku a jsou někdy pro borce tak hroživé, že to odrazí obzvláště borce nevyspělé a mladistvé od dalších zápasů. Těmto borcům nelze se diviti a nelze jim vytýkati zbabělost. Na druhé straně měly by býti vedeny nejpečlivěji a svrchovaně fair. Připomínám zde krásný zásah v zápase Bařov - Hranice Mitrengův ve věci borce Cinka mladšího. Jest přirozené, že při tvrdých bandážích u profesionálů, ale i u měkkých bandáží může dojiti po opětovných zásazích na hlavu ke škodlivinám trvalým. A máme jich v našem boxu již několik. Sleduji je a prozatím jmény neuvádím. Zde jest však velká chyba vedoucích treningů a klubů, poněvadž v leckterém případě dochází připouštění borce k zápasu jak v profesionálním tak v amatérském boxu z důvodů obchodních a ne sportovních.

Proto i když nynější boxerský řád tyto zásady lékařské neuznává, přikročí se zcela určitě ke změnám řádu bez ohledu na to, zda cizina to schválí či nikoliv, poněvadž každý národ zdraví svých borců a příslušníků pokládá za svoji záležitost a při hájení na mezinárodním fóru jistě lékařské stanovisko prorazí a pak dojde opět k jednotným rohovnickým řádům.

Dochází již nyní k velkým hnutím v severských zemích, v Německu, v Americe atd. Byl bych rád, kdyby v českém boxu nezůstali jsme poslední a nepřipojili se k těmto zásadám až po uznání správnosti lékařského zákroku při boxu cizinou.

Nebudu se zmiňovati o pozdních škodlivinách ran na hlavu. Jest však jisté, že škodliviny patří do velké skupiny traumatického poškození mozku. Jest jim nutno zavčas předcházeti.

Tyto řádky pokládali jsme za nutné uvést do ročenky vydané k 10tiletému trvání boxu v Hranicích, abychom zároveň tím vysvětlili náš návrh, jenž jsme zaslali, když jsme byli požádáni o posudek založeného úrazového fondu u župy. A shrnul bych tyto požadavky ke konci do následujících bodů:

1. Borec nechť předloží vysvědčení o prohlídce v poradně, v odborné poradně pro sportovní lékařství, nebo o prohlídce a poradně cardiologické a ligy proti tbc, a to před započetím treningu.

2. Borci obzvláště mladiství nechť se vykáží rtg snímkem lebky s odborným posudkem roentgenologa, eventuálně sportovního lékaře.

3. Veškeré k. o. nechť mají přesně vedenou kartotéku. Propracování kartotéky, návrh formulářů a lékařského hodnocení provede ve své režii úrazový fond. Záznamy budou provedeny klubovním lékařem po výsledku obou borců, ringového soudce a lékaře.

4. Žádati lékařský dohled na trening, jeho zásady určí trenér s lékařem. Nepřipustiti po treningu borce do ringu k mistrovským a ligovým zápasům, pokud neprokáže všestrannou technickou zdatnost.

5. Ringoví soudci musí doplniti své vzdělání zdravotním kursem vedeným lékařem a po zakončení kursu musí prokázati vědomosti zkouškou. Zkoušení bude lékař. U soudců nových nechť jest k tomu přikročeno ihned.

6. Jest nutno získati pro box široké vrstvy lékařské a jejich spolupráci.

7. Lékaři musí býti vybaveni jako ve všech ostatních sportovních odvětvích větší pravomocí.

8. Jest nutno pomýšleti na větší množství rohovnických podniků ve prospěch úrazového fondu.

Pokládáme tento populární článek za příspěvek k eventuelním zásahům do řádů boxerských a k zdokonalení úrazové služby. Vybrali jsme si pro tentokrát jen malý úsek z úrazů vzniklých při rohování. Bylo by záhodno, kdyby postupně byly všechny úrazy zpracovány podrobněji, tak, jak to cizina dávno má. Doufám, že tento článek, jako podnět, dá důvod k věcné debatě, z níž máme v úmyslu získati jen jedno: doplnění a zlepšení boxerských řádů, větší bezpečí při výkonu rohování našich borců a předejití jakýmkoliv trvalým následkům z tohoto krásného sportu.

Pokládáme tuto formu informace široké veřejnosti v ročence za správnější než informacemi náznakovými náhodně do denního tisku dávanými, jež dovedou desorientovat a postrašit, avšak nezjednájí nápravu.

(Lit.: Neue deutsche Klinik, Martland, Knoll.)

Nákladem ČSK Hranice - Rohovnický odbor

Perokresby Frant. Novák

Fotografie zapůjčil Jos. Zajíc

Vytiskla písmem Romana knihtiskárna „Snaha“ v Hranicích
v únoru 1943

